

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาความแตกต่างของระดับแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ระหว่างลูกคนแรกและลูกคนอื่น ๆ ทั้งเพศชายและหญิง ผลการวิจัยจะได้อภิปรายตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ ๑ ลูกคนโตมีแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ๒ ชั้น พบร้า ระดับแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ของลูกคนโตสูงกว่าของลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญระดับ .๐๑ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของแซมชั่นและแฮนค็อก (Sampson and Hancock, 1967) ซึ่งศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน ๒๕๑ คน คะแนนจากแบบสอบถาม EPPS แสดงให้เห็นว่าลูกคนแรกมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)^๙ ข้อค้นพบนี้ เป็นสิ่งสนับสนุนผลการศึกษาของแซมชั่น (Sampson) ซึ่งศึกษาไว้เมื่อปี ก.ศ. ๑๙๖๒ พบร้า ลูกคนโตมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ เช่นกัน ^{๑๐} นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของ ออดัมส์และฟิลลิปส์ (Adams and Phillips, 1972) ซึ่งได้ทำการศึกษาระยะยาว ๒ ปี กับเด็กประถมศึกษา ๗๘๐ คน เพื่อศึกษาความแตกต่างด้านแรงจูงใจ

^๙ Sampson and Hancock, "An Examination of the Relationship Between Ordinal Position Personality, and Conformity," p.398.

^{๑๐} Ibid.

สมฤทธิ์ผล และสตีปัญญา ระหว่างลูกคนโตและลูกคนอื่น ๆ พบร้า ลูกคนโตมีแรงจูงใจสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^{*} และผล เช่นเดียวกันนี้ได้ถูกค้นพบจากการศึกษานักเรียนระดับ ๑๐-๑๒ จากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จำนวน ๒๕๗ คน ชั้นศึกษาโดย แกลล นิวลินเจอร์และบริม (Glass, Neulinger and Brim, 1974) ผลปรากฏว่าลูกคนโตและลูกคนเดียวได้คะแนนสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ในด้านความคาดหวังทางการศึกษา ($p < .01$)^๒ จากผลงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วทั้งสิ้น ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของลำดับการเกิดที่มีต่อแรงจูงใจให้สมฤทธิ์ การที่ลูกคนโตมีแรงจูงใจให้สมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ นั้น เป็นผลเนื่องมาจาก การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ที่ให้กับลูกคนโตแตกต่างไปจากลูกคนอื่น ๆ กล่าวคือลูกคนโตเกิดขึ้นมาห้ามกลางแวดวงของพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ ดังนั้nlูกคนโตจึงยืดหยุ่นรับศรีเป็นแบบอย่าง พ่อแม่ของลูกคนโตมักจะคาดหวังความสามารถของลูกไว้สูง และพยายามดึงมาตรฐานการกระทำของลูกอยู่ในขั้นสูงเสมอ ลูกคนโตซึ่งใกล้ชิดกับพ่อแม่มากกว่าน้อง ๆ จะยึดเอาความคาดหวังของพ่อแม่มาเป็นมาตรฐานแห่งความสามารถของตน ส่วนลูกคนอื่น ๆ นั้น ยังไม่เป็นแบบอย่าง เขาได้ยึดถือที่ซึ่งมีความสามารถไม่เท่ากับพ่อแม่ เป็นแบบอย่างมาตรฐานของเขาร ดังนั้นจึงทำให้มาตรฐานของลูกคนอื่น ๆ ต่ำกว่าลูกคนโตซึ่งมีความสามารถคาดหวังของพ่อแม่ เป็นมาตรฐาน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลให้แรงจูงใจให้สมฤทธิ์ของลูกคนโตสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ

สมมติฐานที่ ๒ ระดับแรงจูงใจให้สมฤทธิ์ระหว่าง เพศชายและหญิงที่อยู่ในลำดับการเกิดเดียวกันไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจให้สมฤทธิ์ระหว่าง เพศชายและหญิง ทั้งของลูกคนโตและของลูกคนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน

* Adams and Phillips, "Motivational and Achievement Different Among Children of Various Ordinal Birth Position," p.155.

^๒ Glass, Neulinger and Brim, "Birth Order, Verbal Intelligence and Educational Aspiration," p.807.

ที่ดึงไว้ ข้อค้นพบนี้ชัดແยังกับผลการวิจัยของเพื่อนพันธ์ โภกนท ซึ่งศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบร้า นักเรียนหญิงมีระดับแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๔ ^๙ ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยของเชลล์ (Shell, 1967) พบร้า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ ^{๑๐} นอกจากนี้ กล่าวว่า สุวรรณยาลัย ศึกษาเด็กวัยรุ่นไทยจำนวน ๖๗๕ คน พบร้า นักเรียนชายมีแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ไม่ต่างกับนักเรียนหญิงที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๔ ^{๑๑} เช่นเดียวกับ รำไพพิพัฒ์ ศรีนิติ ศึกษากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ ๑ จากวิทยาลัยครุํ ๓ แห่ง พบร้า ระดับแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ^{๑๒} เหตุที่ไม่พบความแตกต่างในด้านแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ระหว่างชายและหญิง อาจจะเป็นเพราะการอบรมเสียงดูลูกของพ่อแม่ในบ้านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งผู้หญิงมักจะไม่เครื่องดูแลรับการศึกษาในระดับสูง ได้รับคำสั่งสอนให้ลงบล็อกเรียน เจียมตน แต่บ้านนี้สังคมยอมรับสิทธิ์สตรีมากขึ้น ครอบครัวและสังคมมองเห็นความสามารถของผู้หญิงมากขึ้น พ่อแม่ส่วนใหญ่ส่งเสริมให้ลูกสาวได้รับการศึกษาทั้งเที่ยมลูกชาย ผู้หญิงจึงได้แสดงความสามารถในการทำประโยชน์ให้กับครอบครัว

^๙ เพื่อนพันธ์ โภกนท, "ความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา" หน้า ๒๙.

^{๑๐} Leon Gene Shell, "Achievement Motivation in Elementary School Children," Dissertation Abstracts 27 (1967) : 2409-A.

^{๑๑} กล่าวว่า สุวรรณยาลัย, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว กับแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๙๘), หน้า ๖๙.

^{๑๒} รำไพพิพัฒ์ ศรีนิติ, "ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน" หน้า ๒๖.

และสังคมมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จึงอาจนำไปได้ว่าเป็นเหตุให้เพศหญิงมีแรงจูงใจไปสมทบซึ่งไม่ต่างกับเพศชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในลำดับการเกิดเดียวกัน สภาพการอบรมเชิงคุณลักษณะสิ่งกันมากกว่ากลุ่มตัวอย่างของ การวิจัยครั้งก่อน ๆ ดังนั้นจึงทำให้แรงจูงใจไปสมทบซึ่งระหว่างเพศหญิงและชายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ